

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2023

Chișinău

pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la accesarea Republicii Moldova la Acordul parțial extins privind registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, adoptat prin Rezoluția CM/Res(2023)3 a Comitetului de Miniștri al CoE din 12.05.2023

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la accesarea Republicii Moldova la Acordul parțial extins privind registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, adoptat prin Rezoluția CM/Res(2023)3 a Comitetului de Miniștri al CoE pe 12.05.2023.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Nicolae POPESCU

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

Vizează:

Secretar general al Guvernului

Artur MIJA

Aprobată în ședința Guvernului
din

PARLAMENTUL

L E G E nr. _____
din _____ 2023
Chişinău

pentru acordarea Republicii Moldova la Acordul parțial extins privind registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, adoptat prin Rezoluția CM/Res(2023)3 a Comitetului de Miniștri al CoE pe 12.05.2023

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Republica Moldova accede la Acordul parțial extins privind registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, adoptat prin Rezoluția CM/Res(2023)3 a Comitetului de Miniștri al CoE pe 12.05.2023.

Art. 2. – Guvernul, împreună cu autoritățile competente, va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor acordului menționat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va pregăti și va remite Secretarului General al Consiliului Europei notificarea cu privire la acordarea Republicii Moldova la Acordul parțial extins privind registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, adoptat prin Rezoluția CM/Res(2023)3 a Comitetului de Miniștri al CoE pe 12.05.2023.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Igor GROSU

Notă Informativă

la proiectul de lege cu privire la accesarea Republicii Moldova la Acordul parțial extins privind Registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, adoptat prin Rezoluția CM/Res(2023)3 a Comitetului de Miniștri al CoE din 12.05.2023

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul legii a fost elaborat de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>În contextul declanșării agresiunii militare a Federației Ruse în Ucraina, pe data de 15 septembrie 2022, Comitetul de miniștri al Consiliului Europei (CM), a adoptat Decizia privind <i>consecințele agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei – Responsabilitate pentru crime internaționale</i>. De asemenea, CM a luat act de intenția Ucrainei de a înființa un Tribunal special ad-hoc pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei și un mecanism internațional cuprinzător de despăgubire, iar ca prim pas al utilului - un Registru internațional al daunelor.</p> <p>Ulterior, la 14 noiembrie 2022, Adunarea Generală a ONU a adoptat Rezoluția <i>Continuarea căilor de atac și a despăgubirilor pentru agresiunea împotriva Ucrainei</i>, care recunoaște, <i>inter alia</i>, că Federația Rusă trebuie să suporte consecințele juridice ale faptelor sale ilicite față de Ucraina, inclusiv repararea prejudiciului și a oricăror daune cauzate de astfel de acte, recunoscând necesitatea instituirii unui mecanism internațional de reparare a prejudiciilor. Astfel, ONU a recomandat crearea unui registru internațional al daunelor în cooperare cu Ucraina. La același subiect, la 26 ianuarie 2023 prin <i>Rezoluția privind aspectele juridice și ale drepturilor omului ale agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei</i>, Adunarea Parlamentară a CoE a reiterat apelul de a institui un mecanism internațional de compensare și, ca prim pas, un Registru internațional al daunelor. În același context, la 24 februarie 2023, CM CoE a recunoscut necesitatea urgentă a unui Registru al daunelor și a invitat SG al CoE să prezinte în cooperare cu Ucraina, modalitățile stabilirii mecanismelor internaționale existente de stabilire și recuperare a daunelor cauzate, sub auspiciul sau cu asistența CoE.</p> <p>Respectiv, la Summit-ul Consiliului Europei din 16-17 mai 2023 a fost adoptată <i>Declarația de la Reykjavik</i>¹, prin care este recunoscută importanța <i>Rezoluției de creare a Acordului Parțial Extins privind Registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei</i>².</p> <p>Republica Moldova a subscris atât la <i>Declarația privind sprijinirea Acordului Parțial Extins privind registrul daunelor</i>, cât și la <i>Rezoluția de stabilire a Acordului Parțial Extins privind Registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei</i>. Rezoluția menționată a intrat în vigoare la 16 mai 2023, iar statele care și-au exprimat intenția să adere/acceadă la APE au fost incluse în lista țărilor susținătoare în preambulul acesteia.</p> <p>Având în vedere cele menționate mai sus, cât și acțiunile care au fost întreprinse de către Delegația Republicii Moldova la Summitul CoE, care a fost condusă de către Președinta Maia Sandu, se impune necesitatea demarării și desfășurării procedurilor interne pentru accesarea Republicii Moldova la <i>Acordul parțial extins privind registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, adoptat prin Rezoluția CM/Res(2023)3 a Comitetului de Miniștri al CoE pe 12.05.2023</i>.</p> <p>Accesarea Republicii Moldova la Acordul vizat subliniază încă o dată importanța continuării sprijinirii Ucrainei și a solidarității manifestate de RM în contextul agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei.</p>
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

¹ [Reykjavik Declaration](#)

² [Resolution CM/Res\(2023\)3 establishing the Enlarged Partial Agreement on the Register of Damage Caused by the Aggression of the Russian Federation Against Ukraine](#)

Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, exceptându-se de la efectuare expertizei de compatibilitate.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Acordul Parțial Extins privind registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei a fost adoptat pentru o perioadă inițială de 3 ani, cu evaluarea ulterioară a necesității de continuare a funcționării acestuia. Registrul daunelor va fi înființat ca o instituție de cooperare interguvernamentală, acționând în cadrul instituțional al Consiliului Europei, însă cu sediul la Haga.

Potrivit art. 1 din Statutul Registrului daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei (anexă la Rezoluție), acesta va fi folosit în calitate de platformă pentru înregistrare, sub formă documentară, a informațiilor privind probele și plângerile/reclamațiile privind prejudiciul, pierderilor sau vătămările cauzate începând cu 24 februarie 2022, de către Federației Rusă, împotriva Ucrainei, autorităților sau cetățenilor ei, în interiorul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional, extinzându-se până în apele sale teritoriale.

Potrivit punctului 2.1 din art.2 din Statut, Registrul daunelor va recepționa și va procesa informațiile privind plângerile/reclamațiile și probele; le va categorisi, clasifica și organiza; va evalua și va determina eligibilitatea acestora în vederea includerii în Registru și va înregistra plângerile/reclamațiile eligibile în scopul examinării și judecării acestora în viitor.

Registrul daunelor nu va avea funcții de judecare, precum nu va fi competent să determine răspunderea și alocarea oricăror plăți sau compensații.

5. Fundamentarea economico-financiară

Registrul va avea propriul buget, care va fi adoptat în fiecare an de către Conferința Participanților. Acesta va fi finanțat prin contribuțiile anuale ale statelor membre.

Statele au posibilitatea să contribuie la Registrul daunelor prin două modalități: în calitate de stat **membru participant** sau ca stat **membru asociat**. La moment, prin decizia asumată a Prim-ministrului RM și Președintelui țării, țara noastră este considerată membru **asociat** al Registrului daunelor. Respectiv, potrivit notificărilor recepționate prin canale diplomatice contribuția recomandată pentru RM pentru anul 2023 este de 3713,87 EUR (suma poate fi revizuită în funcție de numărul contribuțiilor și mai multor indicatori) și 27956,09 EUR pentru 2024. Această decizie a fost una extraordinară, provizorie și urgentă, în contextul în care la acel moment, către Summitul CoE de la Reykjavik (16-17 mai 2023) nu se reușea realizarea formalităților necesare pentru accesarea RM în calitate de stat participant. Statele membre participante plătesc contribuții prestabilite clare, obligatorii, iar contribuțiile statelor membre asociate sunt sub formă de recomandare și neobligatorii.

Astfel, întru reiterarea angajamentelor de susținere ale țării noastre față de Ucraina, întru fortificarea acestora, MAEIE consideră potrivit ca participarea RM să se materializeze în calitate de **membru participant** la APE privind Registrul daunelor. În acest context contribuția RM la bugetul acestui APE va deveni o obligație anuală. Contribuțiile la APE pentru statele participante se calculează după aceeași formula ca și contribuțiile pentru bugetul ordinar al CoE, care se bazează pe raportul dintre populație și PIB. Mărimea contribuțiilor obligatorii va fi stabilită în funcție de numărul statelor părți și membrilor asociați. Potrivit calculelor preliminare, în calitate de **membru participant** în funcție de numărul total de state contribuția pentru anul 2024 ar putea fi o sumă cuprinsă între 25 – 30 de mii de euro. Potrivit prevederilor APE oricare stat membru asociat poate deveni membru participant printr-o simplă notificare în acest sens.

Adoptarea bugetului anual al Registrului daunelor a avut loc la cea de-a 2-a reuniune a Conferinței Participanților, la **12 septembrie 2023, la Riga**, iar plata contribuțiilor pentru 2023 urmează a fi efectuată în decurs de 6 luni de la primirea notificărilor de plată, pe care statele urmează să le recepționeze.

Contribuțiile Republicii Moldova vor fi acoperite din contul bugetului de stat, în limita alocațiilor aprobate.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Implementarea modificărilor propuse nu va necesita amendarea altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional*, pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene (compartimentul „Transparență decizională”, directoriul „Proiecte de decizii/acte normative”), este plasat anunțul pentru consultarea publică a proiectului. În conformitate cu art. 32 și 34 din *Legea nr.100/2017*, proiectul urmează a fi supus procedurii de avizare, consultare publică și expertizare.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu prevederile art. 35 al *Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative*.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația UE, exceptându-se de efectuarea expertizei de compatibilitate.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi supus expertizei juridice, în conformitate cu prevederile art. 37 al *Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative*, în procesul desfășurării procesului de avizare.

11. Constatările altor expertize

Digitally signed by Mîtu Mihail
Date: 2023.10.06 19:01:16 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Mihai Mîtu
Secretar General

Analiza impactului	
la proiectul Legii privind accesarea Republicii Moldova la Acordul parțial extins privind Registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, adoptat prin Rezoluția CM/Res(2023)3 a Comitetului de Miniștri al CoE din 12.05.2023	
Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	proiectul Legii privind accesarea Republicii Moldova la Acordul parțial extins privind Registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, adoptat la 12.05.2023 prin Rezoluția CM/Res(2023)3 a Comitetului de Miniștri al CoE.
Data:	04.09.2023
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene
Subdiviziunea:	Direcția Drept Internațional
Persoana responsabilă și datele de contact:	Violeta Agrici, Șefă a Direcției drept internațional tel. 022 578 216, e-mail: violeta.agrici@mfa.gov.md Andrei Paladuța, Șef al Secției tratate multilaterale, Direcția drept internațional. tel. 022 578 269, e-mail: andrei.paladuta@mfa.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
Participarea și implicarea voluntară a RM în cadrul unor inițiative unde se abordează deschis provocările legate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, inclusiv repararea prejudiciului și a oricărui daune cauzate de astfel de acte, va reprezenta o formă de condamnare directă a războiului nejustificat și neprovocat declanșat de către Federația Rusă în Ucraina, care reprezintă o amenințare fără precedent, în ultimele decenii, pentru regiunea noastră și pentru spațiul euroatlantic și o încălcare flagrantă a dreptului internațional. Accesarea la Acordul parțial extins al Consiliului Europei privind Registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei (APE) va reitera respectul RM pentru principiile fundamentale care stau la baza ordinii internaționale. Astfel, participarea RM la crearea mecanismului internațional de despăgubire pentru Ucraina și al Registrului daunelor sub patronatul Consiliului Europei se prezintă a fi indispensabilă.	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
Proiectul hotărârii are la bază necesitatea accederii la un APE al CoE care reprezintă un instrument internațional prin care se va crea și gestiona de către state o instituție/mecanism - Registrul internațional al daunelor, cauzate de agresiunea federației Ruse, cu scopul de a documenta dovezile și cererile de despăgubire privind daunele, pierderile sau prejudiciile pentru toate persoanele fizice și juridice prejudiciate, precum și pentru Ucraina, dar și pentru promovarea și coordonarea colectării probelor. Acest obiectiv a fost stabilit de către Adunarea Generală a ONU prin Rezoluția privind facilitarea implementării protecției juridice și oferirea despăgubirilor pentru agresiune împotriva Ucrainei din 14 noiembrie 2022 (“ <i>Furtherance of Remedy and Reparation for Aggression against Ukraine</i> ”) ¹ , în care a fost statuat că Federația Rusă trebuie să	

¹ https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/a_res_es_11_5.pdf

suporte consecințele juridice ale actelor sale ilicite pe plan internațional, săvârșite împotriva Ucrainei, inclusiv prin acordarea de reparații pentru prejudiciile și orice daune cauzate de astfel de acte. Prin accesarea la acest mecanism autoritățile RM vor putea contribui la colectarea probelor precum și vor conlucra în vederea investigării și documentării crimelor conexe agresiunii FR împotriva Ucrainei.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Imediat după începutul agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei, la 24 februarie 2022, o serie de inițiative cu referire la instituirea unui Tribunal Internațional special privind crimele de agresiune împotriva Ucrainei au fost lansate. În scurt timp, asemenea state ca Estonia, Letonia, Lituania, etc., forurile parlamentare NATO, CoE, OSCE și Parlamentul European au adoptat decizii ce solicitau statelor membre UE și comunității internaționale, în strânsă cooperare cu Ucraina, să înființeze de urgență un tribunal internațional specializat pentru investigarea crimelor de agresiune săvârșite de către FR și să ofere sprijinul financiar necesar pentru instituirea și funcționarea acestuia.

În conformitate cu principiile dreptului internațional, prejudiciul internațional ilicit implică obligația de reparare integrală a daunelor. Aceste reparații ar trebui să vizeze înlăturarea consecințelor ilegalității, să ofere o reparație părții vătămate și să restabilească, pe cât de posibil situația care exista înainte de producerea faptei ilicite.

Astfel, prin prisma rezoluției ONU, Adunarea Parlamentară a CoE, în cadrul sesiunii din ianuarie 2023, a reiterat apelul său pentru instituirea unui mecanism internațional de compensare și, ca prim pas necesar pentru ca un tribunal special să poată activa, crearea unui Registru internațional al daunelor, considerând că Consiliul Europei ar trebui să joace un rol de lider în crearea și gestionarea viitorului mecanism, dat fiind experiența Curții Europene pentru Drepturile Omului. După mai multe discuții și analize interne Secretarul General al CoE a prezentat propunerile privind modalitățile de înființare și funcționare a unui astfel de registru sub forma unui acord parțial extins (APE) al Consiliului Europei. Textul final al proiectului Rezoluției prin care a fost instituit APE privind Registrul daunelor cauzate de către agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei și Statutul Registrului au fost adoptate printr-o decizie a Comitetului de Miniștri la reuniunea din data de 10-12 mai 2023. La Summit-ul CoE de la Reykjavik, din 16-17 mai curent a fost adoptată Declarația politică de susținere a APE.

În pofida faptului că natura și forma mecanismului de compensare în ansamblul său rămân a fi stabilite ulterior, urgența înființării Registrului a fost recunoscută pe scară largă și are ca scop despăgubirea victimelor cât de curând posibil, prin urmare având în vedere că țara noastră constant condamnă ferm războiul nejustificat și neprovocat declanșat de către Federația Rusă în Ucraina, care reprezintă o amenințare fără precedent în ultimele decenii pentru regiunea noastră și pentru spațiul euroatlantic și o încălcare flagrantă a dreptului internațional, accesarea țării noastre la acest APE reprezintă un fapt necesar.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

În contextul declanșării agresiunii militare a Federației Ruse în Ucraina, pe data de 15 septembrie 2022, Comitetul de miniștri al Consiliului Europei (CM), a adoptat Decizia privind *consecințele agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei – Responsabilitate pentru crime internaționale*. De asemenea, CM a luat act de intenția Ucrainei de a înființa un Tribunal special ad-hoc pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei și un mecanism internațional cuprinzător de despăgubire, iar ca prim pas - un Registru internațional al daunelor.

Ulterior, la 14 noiembrie 2022, Adunarea Generală a ONU a adoptat Rezoluția *Continuarea căilor de atac și a despăgubirilor pentru agresiunea împotriva Ucrainei*, care recunoaște, inter

alia, că Federația Rusă trebuie să suporte consecințele juridice ale faptelor sale ilicite față de Ucraina, inclusiv repararea prejudiciului și a oricăror daune cauzate de astfel de acte, recunoscând necesitatea instituirii unui mecanism internațional de reparare a prejudiciilor. Astfel, a fost recomandat crearea unui registru internațional al daunelor în cooperare cu Ucraina. La același subiect, la 26 ianuarie 2023 prin *Rezoluția privind aspectele juridice și ale drepturilor omului ale agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei*, Adunarea Parlamentară a CoE a reiterat apelul de a institui un mecanism internațional de compensare și, ca prim pas, un Registru internațional al daunelor.

Astfel că, la 24 februarie 2023, CM CoE a recunoscut necesitatea urgentă a unui Registru al daunelor și a invitat SG al CoE să prezinte în cooperare cu Ucraina, modalitățile stabilirii mecanismelor internaționale existente de stabilire și recuperare a daunelor cauzate, sub auspiciul sau cu asistența CoE.

Respectiv, la Summit-ul Consiliului Europei din 16-17 mai 2023 a fost adoptată *Declarația de la Reykjavik*², prin care este recunoscută importanța *Rezoluției de creare a Acordului Parțial Extins privind Registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei*³.

Republica Moldova a subscris atât la *Declarația privind sprijinirea Acordului Parțial Extins privind registrul daunelor*, cât și la *Rezoluția de stabilire a Acordului Parțial Extins privind Registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei*. Rezoluția menționată a intrat în vigoare la 16 mai 2023, iar statele care și-au exprimat intenția să adere/acceadă la APE au fost incluse în lista țărilor susținătoare.

Având în vedere cele menționate mai sus, cât și acțiunile care au fost întreprinse de către Delegația Republicii Moldova la Summitul CoE, care a fost condusă de către Președinta Maia Sandu, se impune necesitatea demarării și desfășurării procedurilor interne pentru accederea Republicii Moldova la *Acordul parțial extins privind registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei*, adoptat prin *Rezoluția CM/Res(2023)3 a Comitetului de Miniștri al CoE pe 12.05.2023*.

Accederea Republicii Moldova la Acordul vizat subliniază încă o dată importanța continuării sprijinirii Ucrainei și a solidarității manifestate de RM în contextul agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei.

Abținerea de a participa la acest APE indirect ar arăta dezinteresul RM față de încălcările flagrante ale dreptului internațional la care asistăm urmare a crimei de agresiune și nedorința RM de a participa la asigurarea răspunderii pentru crima de agresiune și stabilirii despăgubirilor, fapt de neînțeles și inadmisibil în contextul în care țara noastră este al doilea stat după Ucraina, cel mai vulnerabil și afectat urmare a războiului provocat de Federația Rusă.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Registrului daunelor creează o platformă comună de colectare a daunelor și prejudiciilor provocate în urma crimelor comise în Ucraina de către invazia FR. RM fiind stat vecin va putea

² [Reykjavik Declaration](#)

³ [Resolution CM/Res\(2023\)3 establishing the Enlarged Partial Agreement on the Register of Damage Caused by the Aggression of the Russian Federation Against Ukraine](#)

contribui nemijlocit la acest proces prin contribuția financiară atât susținând structura și operaționalitatea acestuia, dar și oferind eventuale informații despre pagubele identificate în contextul războiului din Ucraina.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

- Crearea unui mecanism de colectare a probelor și mărturiilor în vederea documentării anumitor crime;
- Sporirea capacităților instituționale a autorităților de investigație a crimelor împotriva umanității;
- Asigurarea realizării activităților complexe și consolidarea cooperării internaționale în domeniul investigației unui gen de infracțiuni specifice.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Lipsa de intervenție va reduce din posibilitățile instituțiilor de investigație de a contribui la cercetarea și colectarea probelor care ar duce la condamnarea FR pentru crima de agresiune asupra Ucrainei.

De asemenea, în contextul în care RM se poziționează ca un susținător necondiționat a Ucrainei, neparticiparea RM la acest APE ar putea fi interpretată ca un dezinteres pentru principiile fundamentale care stau la baza ordinii internaționale.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Înființarea unui Registru al daunelor constituie un prim pas semnificativ pentru a asigura despăgubiri în timp util pentru victimele actelor internaționale ilicite ale FR împotriva Ucrainei.

Registrul daunelor va servi drept evidență, în formă documentară, a dovezilor cu privire la daune, pierderi sau vătămări cauzate tuturor persoanelor fizice și juridice în parte, precum și statului Ucrainei (inclusiv autorităților sale regionale și locale, entități deținute sau controlate de stat), cauzate la sau după 24 februarie 2022 pe teritoriul Ucrainei.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Având în vedere provocările complexe la adresa drepturilor omului, independenței și integrității unui stat, registrul daunelor reprezintă o platformă de sprijin substanțial pentru Ucraina pentru a reuși aducerea în fața justiției a FR ca stat agresor precum și a oficialilor care prin acțiunile lor au comis crime împotriva umanității. Lipsa acestui mecanism de cooperare ar zădărnici eforturile comunității internaționale de a obține rezultate palpabile în vederea înaintării învinuirilor în legătură cu cele ce se întâmplă în Ucraina după 24 februarie 2022.

Neaccederea Republicii Moldova la Registrul daunelor va avea un impact major negativ asupra imaginii și politicii externe a țării noastre.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Accederea la APE privind registrul daunelor va aprofunda parteneriatul țării noastre în domeniul realizării unor activități de investigații și va reduce barierele din procesul consolidării cooperării pentru a răspunde mai eficient la provocările complexe la adresa democrației legate de războiul în desfășurare din țara vecină.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Proiectul prevede accesarea la un for internațional care are ca scop de a contribui la buna desfășurare a investigării crimelor împotriva umanității comise în contextul agresiunii FR în Ucraina și colectarea probelor întru documentarea acestor infracțiuni. Astfel, scopul final este de a consolida instituțiile și practicile menite să contracareze comiterea crimelor împotriva umanității.

Statele au posibilitatea să contribuie la Registrul daunelor prin două calități: stat **membru participant** sau stat **membru asociat**. La moment, prin decizia asumată a PM și Președintelui țării, RM este considerată membru asociat al Registrului daunelor. Respectiv, potrivit notificărilor recepționate prin canale diplomatice contribuția recomandată pentru RM pentru anul 2023 este de 3713,87 EUR (suma poate fi revizuită în funcție de numărul contribuțiilor și mai multor indicatori) și 27956,09 EUR pentru 2024. Această decizie a fost una provizorie și urgentă, în contextul în care la acel moment, către Summitul CoE de la Reykjavik (16-17 mai 2023) nu se reușea realizarea formalităților necesare pentru accesarea RM în calitate de stat participant. Însă, întru reiterarea angajamentelor de susținere ale țării noastre față de Ucraina, considerăm potrivit ca participarea RM să se materializeze în calitate de **membru participant** la APE privind Registrul daunelor. În acest context contribuția RM la bugetul acestui APE va deveni o obligație. Bugetul se va adopta în fiecare an de către Conferința Participanților. Mărimea contribuțiilor obligatorii va fi stabilită în funcție de numărul statelor părți și membrilor asociați. Potrivit calculelor preliminare, în calitate de **membru participant** în funcție de numărul total de state contribuția pentru anul 2024 ar putea fi o sumă cuprinsă între 25 – 30 de mii de euro. Contribuțiile la APE pentru statele participante se calculează după aceeași formula ca și contribuțiile pentru bugetul ordinar al CoE, care se bazează pe raportul dintre populație și PIB.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Analiza opțiunilor alternative indică o eficiență neînsemnată a acestora, care, în eventualitatea aplicării, ar majora riscul de non-realizare a obiectivelor scontate.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizati în acesta

Costurile estimate nu sunt supuse riscului, fiind valori stabilite la nivel normativ. Diminuarea beneficiilor poate interveni în cazul neîndeplinirii/indeplinirii necalitative a obligațiilor față de această structură, fiind la latitudinea autorităților naționale sarcina de a gestiona integral procesele necesare realizării cu succes a celor propuse – angajare, instruire, consultare, monitorizare.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Nu este cazul.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Opțiunea recomandată are drept scop sporirea capacităților instituționale ale autorităților implicate direct și cel mai complex în procesul de investigare și colectare a probelor în cazul săvârșirii anumitor crime, în special în ce privește crimele cu caracter de amenințare la adresa securității omenirii și ordinii internaționale. Raportul de cost/beneficiu este favorabil opțiunii pentru care se

optează, deoarece realizarea sarcinilor trasate este condiție sine qua non pentru atingerea obiectivului major - de pedepsire a statului agresor.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare

Pentru implementarea Legii de accesare la APE privind registrul daunelor nu sunt necesare modificări majore ale cadrului normativ existent. Conform necesității MAEIE va elabora și va înainta Guvernului propunerea privind completarea schemei anexei nr. 2 a Hotărârii Guvernului nr. 454/2008 cu privire la optimizarea participării organelor centrale de specialitate ale administrației publice, precum și a altor autorități administrative centrale. Prin urmare Guvernul va decide asupra sumei care urmează a fi transferată în bugetul structurii nou formate.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Numărul participărilor RM, activitățile de investigație întreprinse, participări la diverse activități împreună cu reprezentanții altor state, realizării activităților în cadrul organelor de lucru a Registrului, intervențiile în vederea susținerii unor cauze, identificarea și prezentarea anumitor probe, implicarea în lucrul organelor de conducere precum Conferința Participanților și sprijinului obținut din partea partenerilor externi.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Evaluarea performanțelor proiectului actului normativ propus va putea fi efectuată la sfârșitul fiecărui an calendaristic când secretariatul APE va prezenta raportul realizărilor. Registrul a fost creat inițial pentru o perioadă de trei ani. Astfel, monitorizarea și evaluarea opțiunii se va realiza prin (i) elaborarea și analiza rapoartelor, (ii) rezultatelor participării / implicării reprezentanților țării noastre în activitățile Registrului, (iii) contabilizarea contribuțiilor anchetatorilor din RM.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Ministerul Justiției
Procuratura Generală
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

În conformitate cu procedurile stabilite pentru asigurarea transparenței în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative, proiectul a fost plasat pe pagina web al MAEIE pentru consultările publice la compartimentul Transparența decizională, Proiecte de decizii/acte normative, precum și propus spre avizare/expertizare autorităților abilitate.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0		
povara administrativă	0		
fluxurile comerciale și investiționale	0		
competitivitatea afacerilor	0		
activitatea diferitor categorii de	0		

întreprinderi mici și mijlocii			
concurența pe piață	0		
activitatea de inovare și cercetare	0		
veniturile și cheltuielile publice	-1		
cadrul instituțional al autorităților publice	2 (0)		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	0		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	0		
situația social-economică în anumite regiuni	0		
situația macroeconomică	0		
alte aspecte economice	0		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0		
nivelul de salarizare	0		
condițiile și organizarea muncii	0		
sănătatea și securitatea muncii	0		
formarea profesională	0		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	0		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0		
modul sănătos de viață al populației	0		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	0		
alte aspecte sociale	0		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0		

calitatea aerului	0		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0		
biodiversitatea	0		
flora	0		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	0		
producerea și reciclarea deșeurilor	0		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0		
consumul și producția durabilă	0		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	0		
bunăstarea animalelor	0		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	0		
alte aspecte de mediu	0		

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexe

Proiectul de act normativ

CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectului de act al Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categorია și denumirea proiectului	Proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la accesarea Republicii Moldova la Acordul parțial extins privind registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, adoptat prin Rezoluția CM/Res(2023)3 a Comitetului de Miniștri al CoE pe 12.05.2023
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene pentru accesarea Republicii Moldova la Acordul parțial extins privind registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, adoptat prin Rezoluția CM/Res(2023)3 a Comitetului de Miniștri al CoE pe 12.05.2023
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Cancelaria de Stat Ministerul Finanțelor Ministerul Justiției – expertiza juridică Procuratura Generală Centrul Național Anticorupție – expertiza anticorupție
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Violeta AGRICI, Șefa Direcției Drept Internațional, MAEIE Tel.: 022 578 216 E-mail: violeta.agrici@mfa.gov.md Andrei PALADUȚA, Șef Secție Tratatate Multilaterale, Direcția Drept Internațional, MAEIE Tel.: 022 578 269 E-mail: andrei.paladuta@mfa.gov.md
7.	Anexe	- Proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la accesarea Republicii Moldova la Acordul parțial extins privind registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, adoptat prin Rezoluția CM/Res(2023)3 a Comitetului de Miniștri al CoE pe 12.05.2023; - Proiectul de lege pentru accesarea Republicii Moldova la Acordul parțial extins privind registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, adoptat prin Rezoluția CM/Res(2023)3 a Comitetului de Miniștri al CoE pe 12.05.2023; - Nota Informativă la proiect; - Analiza Impactului la proiectul de lege; - Textul Acordului parțial extins.
8.	Data și ora depunerii cererii	Semnat electronic
9.	Semnătura	Semnat electronic